

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hónapra... 80 lej
Negyedévre... 220 lej
Félévre... 410 lej
Egész évre... 800 lej

Egyes szám ára: hétköznapi 4 lej, vasárnap 5 lej; az okiráltságban pedig egy lejjel drágább

UTSÁG

Alapította Gombos Ferenc

SZERKESZTŐSÉG
és KIADÓHIVATAL

Strada Regina Maria (vol
Deák F.-u) 35. Telefon 396
Temesvári szerkesztőség
és kiadó: Str. Avram Iancu
(volt Takarékpénztár-u.) 4

FOSZERKESZTŐ:

DR. PAÁL ARPÁD

CLUJ-KOLOZSVÁR

XXVII. évf. 143. szám

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. ZÁGONI ISTVÁN

Katonai forradalom Görögországban

A kormány lemondott. Kikiáltották a katonai köztársaságot

(Athén.) A bulgáriai forradalmi szellem átcsapott Görögországba is. Görögország belügyi élete különben régóta vajudik. A kormányok sürűn váltakoznak, mert egy kiméletlen katonai túlerő tartja hatalma alatt az országot. A régi görög kormányok június 15-én távoznia kellett a katonai diktatúra nyomása miatt, új kormány alakult Mihalokopulos elnökle alatt, amelynek az lett volna a feladata, hogy az országban konszolidált állapotokat teremtsen.

Az új kormány kívánsága elől nem térhet ki a vezérkar s összes exponensei biztosították a miniszterelnököt, hogy a hadsereg nem fog beavatkozni a kormányzás ügyeibe, hanem szigorúan a katonai törvényekhez szabja magát. Mihalokopulos azonban élt a gyanúperrel és amint a bekövetkezett események mutatják, nem is ok nélkül. Az új kormány egyelőre nem hozta nyilvánosságra programját, hanem mindenben előre politikájához ragaszkodott. Ez okozta talán azt, hogy a katonai hatalom nem váltotta be ígérését.

Pangolosz tábornok, az elégedetlen katonai hatalom vezére tegnap reggel ultimátumot küldött a köztársasági elnökhöz és a miniszterelnökhöz, hogy délután négy óráig adják be lemondásukat. A szokatlanul erős hangú ultimátum indokolása az, hogy a kormány működése bel- és külpolitikai téren káros az országra. A minisztertanács nyomban összeült, mielőtt azonban határozhatott volna, még az ultimátum lejártá előtt, katonaság szállotta meg a postát és a távirát. Egyben újabb ultimátumot küldtek a minisztertanácshoz, hogy

ha azonnal nem adja be a kormány a lemondását, nyomban megkezdik az elnöki és a miniszterelnöki palota bombázását. Ilyen előzmények után a kormány délután lemondott.

A felkelők még a délután folyamán megszállták a többi középületeket is és uccai harcok nélkül teljesen átvették a közhatalmat. Athén utcáin különben csendesek, a polgárság teljesen passzív viselkedik, csak a fegyveres felkelők járják az utcákat. Az üzleteket még a kora délelőtti órákban bezárták.

Újabb jelentések szerint a forradalmárok zömét a macedon-tráciai csapatok alkotják, amelyekhez a flotta legénysége és az athéni helyőrség is csatlakozott. A felkelés lelke és irányítója Pangolosz tábornok kijelentette az angol újságíróknak, hogy a hadsereg és a haditengerészet ki akarja verekedni az ország igazságos közigazgatását és nem tűri tovább a kormány hihetetlen pénzpocsékolását.

A forradalom tulajdonképpen kitérőre Szaloniki adta meg a jelt. Zerunis tábornok, a szaloniki harmadik hadtest parancsnoka már tegnap reggel megszállta a kikötőt, a postát, a távirát és a többi középületeket és felhívást bocsátott ki, hogy a katonaság vegye át a kormányhatalmat. Nyomban ezután

kikiáltották a katonai köztársaságot és kihirdették Szalonikiben az ostromállapotot.

A forradalmárok vezéreivel Papanastasion, a köztársasági unió vezére kezdett tárgyalásokat a békés megegyezés érdekében. Papanastasion felajánlotta a mozgalom vezetőinek, hogy vegyenek részt az új kormány megalakításában. A tárgyalások ez irányban folynak s jelek szerint az elnök közvetítő ajánlatára sikerülni is fog a megegyezés.

A forradalmárok vezéreivel Papanastasion, a köztársasági unió vezére kezdett tárgyalásokat a békés megegyezés érdekében. Papanastasion felajánlotta a mozgalom vezetőinek, hogy vegyenek részt az új kormány megalakításában. A tárgyalások ez irányban folynak s jelek szerint az elnök közvetítő ajánlatára sikerülni is fog a megegyezés.

Visszaszivják a jubileumot

Irta Nyirő József

Alig egy esztendeje jubilálták Janovics Jenőt. Nem győztem a feleségemnek elmondani, hogy minő impozáns ünneplésekben részesítették. A sajtó áradozott, Sándor József képviselő ur nyílt színen megölelte, fekete ruhásan ott fityegti a színpadon és hallgattuk napokon át érdemeinek magasztalását. Az ország különböző részeiből felfáradott testületek szónokai — mintha mind ki lettek volna tanítva, — nem győzték magasztalni a „hervadhatatlan érdemeket” és magam is gyermekeim előtt büszkén dögtem a mellemet.

— No fülesek, ne féltsétek ti a színházat, amíg ilyen igazgatója van.

Nem is volt baj egyideig. Telik az idő s egyszer csak olvasom, hogy Janovicsot és színészeit Bukarestben ölelgeti Jorga, a románok világhírű tudósa.

Hanem végül megjártuk mindketten, Jorga is, én is. Jorgát meghívták Párisba előadást tartani és tessék, a nagy hírű professzor országvilág füle hallattára dicsérgeti Janovicsékat. Végül egy reggel kezébe veszi Jorga tanár ur is, szerény magam is a magyar újságokat és meglepetve konstataljuk, hogy „válságban van a kolozsvári magyar színház”. Olyan gyorsan került válságba, mintha a guta ütötte volna meg. És kérem, meresztem a két látómat, hát ime régi sejtésem bevált. Igenis Janovics Jenő sodorta válságba a színházat. Huszonöt esztendeig nem tette. És most máról-holnapra sikerült neki. Mindjárt mondtam is távollevő feleségemnek:

— Janovics Jenő becsapott engemet és Jorgát. Válságba sodorta a színházat. Ki hitte volna? Megis kapta a magáét. Olvassa csak a sajtót.

— Mit irnak?

— Visszaszivják a jubileumot...

Alig egy esztendeje állapították meg hivatalos kritikáim, hogy nincs humorom. Azért más „irmodor”-hoz folyamodom. Világéletemben bolond ember voltam, akinek legénykorában is lekódkadt a virág a kalapja mellől, kedve gyorsan aggódóra, bukra fordult. Így jártam ezzel a Janovics-üggyel is. Elkezdtem töprengeni és a kisebbségi sors szorongása, a jövőtől való félelem kezdett megszállani. Annyi szent, hogy színházunk pusztulása pótolhatatlan veszteség, az édes magyar nyelv felszárnának halála, kicsiny, magáratalt népünknek végzetesen komoly tragédiája. Kezdtém tehát figyelni, tájékozódni. Megyek a klubunkba és egyik interjúba félrehuzom valamelyik színházzsakért kollégámat.

— Mond kérlek. Janovics...

— Szikrázó szemekkel esik nekem.

— Nem adta Calderont. Igérte, de nem adta.

A színpártoló egyesülettől megkapta a milliokat, de nem adta, Bródinak felmondott... Nem lesz opera... Válság... stb.

Nem ijedek meg az árnyékomtól, de szelíd természetem tiltakozott, hogy ellentmondjak:

— Ez még nem válság. Sőt a felmondás sem válság. Ha felvette a milliokat, annál kevésbé „VÁLSÁG!”

Figyeltem tovább. Hiszen ez keserű haró. Olvastam a lapokat. Elszomorító, emberek egyéniségére, jóhírnevére menő esunya haró. Jól esett, hogy a Színpártoló Egyesület tapintatosan leintette és arra kérte a feleket, hogy

Kormányzósértések vihára Magyarországon

Az erdélyi magyarok sorsa a nemzetgyűlésen. Az ellenzéki blokk elkeseredett harcot indít

(Budapest.) A magyar politikai helyzetben rendkívül nagy hullámokat vetett Kádár Lehel póré, aki a Zbóna-ügy tárgyalása után Héjjas Istvánról magasztalóan írt, amiért a törvényszék büntett feldicséréséért vonta felelősségre. Kádár védekezésében elmondotta, hogy Héjjas felhatalmazást kapott a rendesinálásra.

A másik kiemelkedő esemény Eckhardt Tibor önvallomása a lapok elpusztításáról. Kádár bünpörének tárgyalásán Ulain Ferenc a kormányzó személyét sértő kijelentéseket tett, ami óriási vihart idézett elő s magát a nemzetgyűlést is foglalkoztatta. A megindult indemnitási vita során ezek az ügyek szélesebb mederben fognak szóba kerülni. A világ egvényesen az igazságügyminiszterhez intézi vezércikkét és a következőket írja:

„Igazságügyminiszter Ur! Vádat emelünk legsúlyosabb minősítésű kormányzósértésért Ulain Ferenc ellen. Igazságügyminiszter Ur, aki példás erélyt fejtett ki Beniczky Ödön kormányzósértésével szemben, kötelessége a kiméletlen erély most is a sokszorta súlyosabb kormányzósértés ügyében.

A nemzetgyűlés folyosóján sokat foglalkoztak Eckhardt Tibornak azzal a kijelentésével is, hogy a kabinetiroda felfogását képviseli és ezért fokozott érdeklődéssel várják a kormány döntését. Az érdeklődés izgatott várakozássá fokozódott akkor, amikor elterjedt a híre, hogy Vass József helyettes miniszterelnök a délutáni órákban Beth-

len István miniszterelnököt kereste fel betegágyánál.

A nemzetgyűlés indemnitási vitájánál Rakovszky István szóvá tette a bankvezérek horribilis fizetéseit és a szegény tisztviselők, részvényesek rovására élvezett tantiemeiket. A törvényhozás segítségét kéri. Beszéde során foglalkozott a román birtokelkobzásokkal. Szerinte ez a kérdés nem a hágai bírósághoz, hanem a Népszövetséghez tartozik. Helyesli, hogy a németek nem lépnek be a Népszövetségbe, mi nem egyéb, mint a győztesek viszonbiztosító intézete. Ha olyan magyar kérdés kerül eléje, amely elől nem térhet ki, végretekig kitolja a határozathozatalt. Ezután áttért a romániai és jugoszláviai magyar kisebbségek helyzetének ismertetésére.

Az ellenzéki blokk intézőbizottsága értekezletet tartott és elhatározta, hogy a legélesebb harcot indítja a kormány ellen. Ugy az indemnitásnál, mint az azt követő javaslatoknál napirendre hozza az összes aktuális politikai kérdéseket. Foglalkozni fognak a legitimizmusmal is, illetőleg a kormány és a legitimisták között az utóbbi időben történt közeledéssel.

A nemzetgyűlés mai ülésén Györki Imre szóvá teszi a Somogyi-Bacsó ügyet és az új katonai nyomozás eddigi fázisait, a Fényes László tanúvallomása körül történeteket. Peyer Károly azokat a kijelentéseket teszi szóvá amelyeket Ulain Ferenc tett a Kádár Lehel bűnpörében.

tartózkodjanak a további vitától, amíg a két oldalról jövő felkérésre döntését meghozza. Nem esett jól, hogy a felkérés ellenére is egyesek tovább folytatták. A kéréstől megkötöttnek érzem magamat és se nem támadom, se nem védem Janovicst. Ez az ő joga és meg tudja ő védeni magát nagyszerűen. Valami mást szeretnék megkérdezni ebből az apropóból.

— Meddig lesz ez így még, mélyen tisztelt kisebbségi magyar közélet?

Meddig tart még az egymást felfalni kész üdoritó szezon? Derék magyar emberek rágalmazása. Ha visszatekintek árva magunk utolsó hét esztendejére, majdnem minden napra jut egy-egy burkolt, vagy nyílt rágalom, melyet a nagy, népi jelszavak lepleiben dobtak ki a köztudatba. Azokat éri, kik lelki és testi egészségét adják nemes, szent egyenességgel és becsülettel népünk sorsának jobbra fordításáért, akik önzetlenség és tisztán látnak, akik koncepciókkal és új reménységekkel látják el ezt a reményhervadt, letargikus magyarságot. Ezekről viszi a hirt pestises lehelletű démon, hogy „hazafülsz, egységbontók, eladtát magukat” stb. Számítanak a néprétegek tájékozatlanságára és így válnak saját népük jelenének és jövőjének gyújtogató vörös-kakasává.

A megtámadottak pedig nézik a „magasabb szempontokat, népünk érdekeit” és nem viszik világ elé bizonyítékaikat. (Magamnak is van ilyen bizonyíték a zsebemben.)

Meddig tart még ez az állapot, szerencsétlen, szomorú, fájdalmas, meggondolatlan gyermek, — magyar közélet.

Egy új vármegye háromnak a romjain

Tiltakozás Biharvármegye megcsönkítése ellen

— Az Újság nagyváradi tudósítójától —

Az új vármegyei beosztás, mely már több újdonsággal szolgált az erdélyi megyéknek, új rendelkezéseket tartalmaz Szatmármegyére vonatkozólag is. A beosztás a megyét két részre osztja föl, ezzel döntvén el a megye két nagy városának, Szatmárnak és Nagykarolynak évtizedes viszályát a megyei székhely felett. A régi megye egyik részének székhelye így Szatmár városa marad meg továbbra is s területe kibővül Máramarossal. A másik rész székhelye Nagykaroly lesz: ehhez a megyéhez még a margittai, a székelyhidi és Szilágyból még hat járást csatoltak hozzá. Mint már megemlékeztünk róla, Biharvármegye megcsönkítése után így tehát kiesnek Nagyvárad lüktető közgazdasági, ipari és kereskedelmi életéből a fenti járások is, mert a közgazdasági és ipari érdekek természetesen az új megyeszékhelyek felé fognak minden biznnyal orientálódni.

A nagyváradi kereskedelmi csarnok vezetősége a fenti, lehetetlen kormányintézkedések ellen rendkívüli közgyűlésen készül tiltakozni. A közgyűlés memdrandummal fordul a kormányhoz, melyben a tervek elejtését fogja kérni. Nagyvárad kereskedelmének és iparjának jelenlegi helyzetére nagy befolyással volt az új országhatár megállapítása is, mert számára ez a mezőkeresztési és a berettyóújfalusi környék elvesztését jelentette. A székelyhidi, margittai és érmihályfalvai járások elkapcsolása pedig halálos dőfést jelent a város gazdasági életének. A megcsönkítés elsősorban is a város husellátását teszi lehetetlenné, mert a vágómarhák nagyszámúban a fenti járások szolgáltatták; könnyű tehát elképzelni, hogy a jelenlegi életviszonyok mellett milyen helyzet fog Nagyváradon rövidesen előállni.

A buzakérdés a minisztertanács előtt. A tegnapi minisztertanácsban a jövő évi gabonarezsim ügyében élénk vita fejlődött ki. Két felvétel került egymással szembe. A miniszterek egy része a teljes szabadkereskedelmet, a másik rész a kontingentálási rendszer mellett foglalt állást. A kérdés a kormány legfőbb gazdasági tanácsához utalták át javaslatlétét végett s az új gabonarezsimről csak a következő minisztertanácsban fognak véglegesen dönteni.

Mezőgazdasági kamarák választási időpontja. A mezőgazdasági kamarák választási időpontját a minisztertanács augusztus tizenötödikében állapította meg.

Sárkányünnep Kinában

Mercedes-autókról harcolnak a felkelők. Az európaiak a hadihajókra menekültek

(London.) Kinában a válság elérte a tetőpontját. Hittérítők jelentései szerint Kína egész belsejében rendkívül izgatott és fojtott a hangulat: a lázadás minden pillanatban kitörhet.

Sanghaiban is ugyanaz a nyomott feszültség érezhető, mely az egész országra bármely pillanatban tüzet és anarchiát onthat a felszabadult nép lázadásának kitörésére kész kohójából. A fővárosban az európai követségek az összes európai és amerikai önkénteseket sürgősen mozgósították és erősen felfegyverezték. Az európai lakosságot minden egyes incidens rendkívüli izgalomba hozza. Szerdán délelőtt Sanghai európai negyedén egy kínai fölkelőkkel zsúfolásig megrakott nagy Mercedes-gépkocsi száguldott végig. A fölkelők állig föl voltak fegyverkezve és utjukban talált minden egyes európaival valószínűs sortüzet zúdítottak. Azokra a házakra, melyekben európaiak laktak, a merénylők több bombát is dobtak. Az autó utasait, akik percek alatt rohantak végig az európai negyeden, sehol sem sikerült feltartóztatni.

Tekintettel a közeledő sárkányünnepekre, melyek a kínaiak nagy nemzeti ünnepnapjait jelentik, a tegnapi nap folyamán az európai asszonyok és gyermekek a főváros bizonytalan negyedéből Honkongba menekültek át. A megerősített önkéntes európai csapatok ugyanis tömegmészárlástól tartottak.

Londonból jelentik, hogy az angol sajtóban a kantoni angol főkonzul közzétette azt a jegyzéket, melyben jóval a felkelés kitörése előtt még idejekorán rámutatott a kínai helyzet veszedelmes tüneteire. A jegyzékben annakidején jelentette az agitátorok tervezett támadásait is az európai negyed ellen. Az angol főkonzul akkor erőlyes intézkedéseket fogantatott s felszólította a kínai kormányt, hogy lépjen közbe az európai negyed elleni csoportosulásoknál. Ellenkező esetben kénytelen lesz Anglia fegyveresen közbelépni. A jegyzék publikálása általános feltűnést keltett.

A pekingi angol követség és a körülötte elterülő európai negyed megerősített európai csapatok védelme alatt áll. Tegnap délelőtt a város kikötőjében több portugál hadihajó, két japán torpedóromboló és egy amerikai ágyúnaszád érkezett. Az európai negyed teljesen kiürült, mert az európaiak mindnyájan a hadihajókra menekültek.

(Páris.) Cseng-Lo párisi kínai követ palotájában történt incidens következtében a párisi rendőrség a francia főváros területén tartózkodó kínaiak lakásán számos házkutatást fogantatosított. Több kínai diák lakásán találtak kínai propagandaplakátokat. A párisi rendőrség a kínai követ elleni támadás résztvevőit el fogja távolítani Franciaország területéről.

„Olyan kedvesek és jók a tanár urak!”

A kolozsvári érettségi vizsgálatok kezdőnapja. A székely diákok Segesváron.

„Az életünkről van szó!”

(Kolozsvár.) Az eső hó szemerkélve, hó sűrűbb zuhogással hull alá. Ilyen szepegező időben reggel is, délután is kis csapatokban gyülekeznek a diákok, fiúk, leányok a kolozsvári két román középiskola felé. A Baritium liceumhoz vannak osztva a kolozsvári összes többi középiskolák nyolcadikos növendékei, a Regina Maria leányközépiskolához pedig a nasszódli, besztencei és dési iskolák ifjai. A kolozsvári intézetek növendékei közül a Marianum tanítványait dr. Gyöngyössi Aurélia igazgatónő kíséri föl, aki a vizsgáztatás egész délelőttjén és délutánján ott várakozik a vizsgázókra. A Tanbirtakokkal is igazgatójuk és két tanárunk megy föl a vizsgáztatás helyére. A besztencei száz diákokkal is vele jött a tanárjuk.

A vizsgáztató intézetek hirdetőtábláján több hirdetésny adja tudtul, hogy 26-án és 27-én folynak le az írásbeli vizsgálatok. Pénteken délelőtt 9-től 11-ig a román irodalomból, délután 3-tól 5-ig a franciából, szombaton a latinból lesz az írásbeli. A táblán kihirdetve, hogy román és francia írásbelire csak írószerszámok vihetők fel, szótárt csak a latinra lehet fölvenni. Másik táblán kihirdetve, hogy többeknek elengedték a vizsgadíjat. Legtöbb díjmentes a református kollégium növendékei között van.

A folyosókra olyan izgatott némaság borult rá. Aztán 11 óra felé kéllep a vizsgatérmekekbe egy-egy megkönnyebbült mosolygó ifju. Előbb csak egy, aztán mind több. Kezdenek megint csoportokba verődni s boldog félhangossággal mondja különösen a magyar fiúk: „Tudtunk! Tudtunk!” A kisleányok pedig örömködvé adják hírül: olyan kedvesek és jók voltak a tanár urak!

Lepp, az intézetek kapubejárójánál és földszintjén egy pár szülő és rokon várakozik izgatottan, föl-alá járkálva. Jönnek a gyermekek, szerető aggodalmak felszabadulásával ülelik át őket hozzátartozóik. „Hát hogy sikerült, hogy?...” kérdik sürgetőzve. A gyermekek pedig komolyan válaszolnak: „Azt hisztük, jól.” Rátka az, aki elborulva hallgatna a felelettel. A Regina Maria intézetben süttognak egy kis meghökkenéssel, hogy három fiu az írásbelire vitt kis jegyzetkeje miatt felfüggesztés alá került. Egy kis komorság száll át hirtelen az arcokon. De aztán megint előmúlik az első sikeresen való megkönnyebbülés mosolya.

Aztán megint egy kis izgatottság sóhaja: „Jaj, csak délután is, meg holnap is sikerülne!” Egy másik csoport szeretné tudni, hogy későn kerülnek-e szóbelire, vagy korábban? Ezen is kedves gondokkal eltöprengenek. „Majd lesz vallahogy, megsegít a jó Istenke.” Ugy fejezik be a töprengést és aztán megint hozzátesszik: „Hiszen olyan kedvesek és jók voltak a tanár urak!”

Különbö a vizsgatetelek a következők voltak. A Baritium liceumban vizsgázó mindenik intézetnek

a román irodalomból az erdélyi (latinus) iskoláról kellett román nyelvi értekezést írnia, délután románból franciára fordítottak egy Lafontaine-mesét. A Regina Maria intézetben a román nyelvi értekezés a népies irodalomról szólt, délután egy pár egyszerű mondatot kellett románból franciára fordítani.

Annai kedves reménység, annyi szeretet, annyi szép jövőgond szállong a levegőben. Az esőfellegek és azok szomorú hullásai elmúltak. Csak rózsaszínű felhők maradtak. Talán azokból nem fognak sors-törések alázni. Hiszen olyan kedvesek és jók voltak a tanár urak...

(Segesvár.) A székelyudvarhelyi diákokat a segesvári területbe osztották be. A drukkoló, aggódó fiúk az utolsó napig nem tudták, mikor kell érettségire állaniuk.

Junius 25-én, az utolsó pillanatban sürgönyileg hívták össze a székelyudvarhelyi diákokat a Segesváron tartandó érettségi vizsgára.

A behívó sürgönyre összekapkodták a szükséges holmit az udvarhelyiek és a reggel öt óras vonattal utnak indult egy nyolc-tíz tagból álló sápadt, fiatalon is „vándiák” csoport. Komolyan és fánadtan beszélgettek a lassan kocogó vonatán az életsorsról, korán terhéssé vált életproblémáikról.

Segesváron jelentkeztek és csak akkor derült ki, hogy osztályvizsgáról szóló bizonyítványukat bizony a fejvesztett sietségben otthon felelték. Nem is volt idejük megmunkálni. Megdermedve hallgatták a felvilágosító figyelmeztetést. Kijelentették előttük, hogy ha az igazgató nem igazolja az osztályvizsga sikeres letevése 26-án reggel nyolc óráig, nem vehetnek részt az érettségin.

Erre egyik társukat megbízták, hogy szerezzen autót és amilyen gyorsan csak lehet, hozza el Székelyudvarhelyről a bizonyítványokat. Végre kaptak is egy vállalkozó autót. Nagy izgalom között felszállt a diák.

— Soffőr ur — könyörgött — hajtson, ahogy csak a gépje engedi, mert életünkről van szó.

A soffőr mosolyogva visszanézett a cigarettá mellől, de a következő pillanatban ő is elkomorult. Meglepte a diák szava: „az életünkről van szó.” Hogyan? kissé töprengött, majd az arca elsötétült és intett.

— Ne féljen!

Kemény kézzel az autó kormánykerékébe markolt. A gépe elrikoltotta magát és utnak indult. Az ut, a vidák csakhamar fehér köddé olvadt a diák könnyben uszó szemei előtt. A székely falvak fehér-hamisnyás emberei rémülten tértek ki a füstbe-porba burkolt utjából. Ilyen volt a jelenet, mintegy ismeretlen nagy dráma előadása. A nagy drámáé, melyet a saját népe még nem ismer teljesen, mert ez az élete után rohamo gyermekünk szívetesítő tragédiája...

Gyermektragédia Bánffyhunyon

Egy tizenéves fiú lelőtte a testvérét

— Az Ujság tudósítójától —

(Bánffyhunyon.) Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap délelőtt Bánffyhunyon. Revolver dördült el egy gyermek kezében s a következő pillanatban egy másik gyermek vére festette pirosra a földet. A kis Kain, anélkül, hogy isten és ember előtt felelősségre lehetne vonni érte, bátyjának zsendülő életét oltotta ki. Az áldozat hullájánál csak a szülői gondatlanságot lehetne tetemre hívni, mely töltött fegyvert ad a gyermek kezébe.

Tóttelekán László 14 éves fiú kíváncsian szemlélte apja falon lógó revolverét. Az apa, hogy gyerekének kedveskedjék, párszor meg is mutatta a töltetlen revolvert. Csillogó szemmel forgatgatta a gyermek a fényes jószágot. Elcsattintotta: nem történt semmi baj. Nem volt sikoltás a csattanás visszhangja, mert nem volt benne golyó. Tegnap azonban más történt. Tóttelekán László apja távollétében leakasztotta a szegről a revolvert. Mint rendesen: nézegette a töltött Frommert, ekkor jött a bátyja, a halál

jegyese, a 16 éves Tamás. Öccse incselkedve szolt hozzá:

— Bátyám meghalsz, mert meglőlek!

Tamás mosolyogva tárta ki mellét öccsének. Ránézett a revolver csövére, szembe a halállal s nevetve mondta:

— Lőjj ide, ha van bátorságod.

László lassan maga elé emelte a revolvert. Gondosan bátyja szívére célzott s azután eldördült a lövés. Kétségbeesett sikoly követte a lövést s a szerencsétlen fiú holtan vágódott el a földön, a golyó pontosan szíven találta.

A testvérgyilkos László rémülten dobta el magát a revolvert. Még nem tudta, hogy mi történt, de lelkiismerete hangosan figyelmeztette a veszedelemre. Elmenekült a kerteken keresztül ki a mezőre, ahol beásta magát egy szénaboglyába. Az ijedtségtől meg volt dermedve.

A csendőrségnek alig volt szerepe. Megállapította a halál bekövetkezését s azt, hogy a gyermektragédiát szülői gondatlanság idézte elő.

Averescu pártja héber nyelvű manifesztumot intézett a kisenevi zsidókhoz

A minisztertanács foglalkozott a kisebbségek népszövetségi panaszai. A miniszterelnök az ellenzéki blokk felbomlását várja szeptemberre

— Az Ujság tudósítójától —

(Bukarest.) A király külföldi utazása előtt a kormány még egy minisztertanácsot tartott Szinájában. Az értekezletet délután négy órakor nyitotta meg Bratianu Jonel miniszterelnök és felolvasta a királyi kéziratot, mely szerint az uralkodó külföldi tartózkodásának ideje alatt a királyi jogok gyakorlása a minisztertanácsot illeti meg.

A kisebbségek népszövetségi panaszai a minisztertanácsban

Azután Chirculescu, Tatarescu és Vaitoianu miniszterek tartották meg beszámolójukat. Duca külügyminiszter részletes jelentést tett Petrescu Comnen, Románia berlini követével folytatott beszélgetéseiről az erdélyi kisebbségeknek a Népszövetségnek tett panaszait illetőleg. Felolvasta Petrescu Comnen jelentését a Népszövetség üléséről, amelyen az erdélyi telepések panaszait tárgyalták és kijelentette, hogy részletesen tanulmányozni fogja ezt a kérdést és csak azután dönt a foganatosítandó intézkedésekről.

Minisztertanács után Bratianu Jonel még egyszer kihallgatáson jelent meg a királynál. A kormány többi tagjai visszautaztak a fővárosba. A miniszterelnök pedig kikísérte az elutazó királyt a pályaudvarra.

A királyi különvonat tegnap este 10 óra 40 perckor indult el Szinajából. A pályaudvaron Károly trónörökös, a kormány összes tagjai, az udvar katonái és polgári méltóságai vettek búcsút a királyi pártól, amelyet Coslinschi adjutáns, Romulo udvari orvos, Baliff tábornok, a koronauradalmak igazgatója, továbbá Paun és Cantemir udvar-hölgyek kísérték. Zombolyáig az udvari vonaton tartózkodott Romulus Voinescu sziguranca vezérigazgató is. A királyi pár inkognitóban utazik és utközben 24 órát Bledben fog tölteni, a jugoszláv udvar nyári tartózkodási helyén. Azután Párisba utaznak, ahol öt napig lesznek, a király Bagnolles fürdőre megy, Mária királyné pedig nővérehez, Beatrice infánsnőhöz pár néhány napot Svájcba fog tölteni a királyné tulajdonát képező Wenburg kastélyban.

Az ellenzék harca a kisenevi választáson

Tegnap az egyesült pártok nagygyűlést tartottak Kisenevben Pán Halipa elnökletével. A népgyűlésen Stere, Lupu, Moldovan Valér, Cazacliu, Bogos képviselők és Alexandru szenátorjelölt beszélték.

A választási harcban Averescu pártja is teljes erővel vett részt. A kisenevi néppárt helyi szervezete héber nyelvű manifesztumot intézett a zsidó lakóssághoz és kérte, hogy Sergiu Nita volt miniszter, néppárti szenátorjelöltet támogassa, mert az ellenzék antiszemita. Nagy feltűnést keltett Zierelsohn rabbi, kisenevi képviselő nyilat-

kozata, amelyben szintén a néppárti jelölt mellett foglalt állást.

Averescu tábornok levelet írt Lascar Antiohoz és kijelentette levelében, hogy sohasem akar és ezután sem kíván a parasztpárttal együtt működni, miután ez a párt olyan szélsőséges programot propagál, hogy még Bessarabia csatlakozását is támadja.

A Dimineata kommentálja ezt a levelet és emlékezteti Averescu tábornokot arra az alkalomra, amikor látogatást tett Stere professzornál. Averescu akkor kijelentette, hogy a néppárt minden akciójában kész a parasztpárttal együtt dolgozni, illetve a parasztpárt mindig maga mellett fogja találni a néppártot.

A liberális párt népgyűlései

A nyári szervezkedést a liberális párt is erősen erősöskolja. Vasárnap Pitestiben tartanak egy nagy népgyűlést az ottani klubhelyiség beiktatása alkalmával. A népgyűlésen maga Bratianu Jonel, Bratianu Vintila, Cipoianu, Tatarescu és Marzescu miniszterek is résztvesznek. A kormány tagjai innen Brailába utaztak, ahol ugyancsak liberális népgyűlés lesz.

Az Adeverul értesülése szerint Bratianu Jonel barátai körében azt a nyilatkozatot tette, hogy legkésőbb szeptember 1-ig az egyesült ellenzéki blokk felbomlik. A takisták, akiknek kilépését már régebben híresztelik, már azelőtt ki fognak válni a pártból.

A kisebbségi kérdés a népszövetségi ligák uniója előtt

(Varsó.) A népszövetségi ligák nemzetközi uniójának kilencedik közgyűlése július harmadikán veszi kezdetét. A közgyűlés tárgysorozatában különböző problémák szerepelnek. Így tárgyalni fogják a nemzeti kisebbségek körében a Népszövetség érdekében kifejtendő propaganda intenzívebbé tételét és szabályozását. A részletes napirendet az albizottságoknak megtartott ülései után állapítják meg. A nemzeti kisebbségek kérdése Magyar Géza budapesti egyetemi tanár tervezete alapján kerül megvitatásra.

Merénylet Sforza grófné ellen

(Milano.) Az Il Mondo jelentése szerint tegnap Montignoveben Sforza grófné, a volt külügyminiszter felesége ellen merényletet követtek el.

A grófné látogatást tett ismerőseinél és röviddel azután, hogy eltávozott, a ház előtt megállt egy autó, melyből belöttek annak a lakásnak ablakába, ahol a grófné tartózkodott.

Néhány nappal ezelőtt Mussolini igen éles hangú támadást intézett a volt olasz külügyminiszter ellen, Sforza gróf öccsét pedig a nála tartott házkutatás után letartóztatták.

Bünper a román és fanarióta ellentét miatt

Románia volt budapesti minisztere a vádlottak padján

— Az Ujság tudósítójától —

Nagyjelentőségű bűnpör kerül tárgyalásra Kolozsváron a jövő hó első napjaiban. A pör vádlottja nem kisebb ember, mint Erdélyi János dr. kolozsvári ügyvéd, Románia volt minisztere. Románia régi határainak kiterjesztésében a román fegyvereken kívül jelentős érdeme van Erdélyi Jánosnak is. A román csapatok előnyomulása előtti időben Erdélyi, mint Románia meghatalmazott budapesti minisztere, igen eredményesen képviselte az ország érdekeit s szomorú fordulása a sorsnak, hogy érdemeinek elismerése helyett — mert a regáti közszellemmel összeütközésbe jutott — a vádlottak padjára került.

Erdélyi lelkes híve a nemzeti pártnak s mint ügyvédből is mindegyre kiütöközt a politikus. Mindenütt, hol alkalma volt, nyíltan hangzott, hogy a regátbeli tisztviselők beözönlése nem szolgálja a lelkek egységesítését s hogy csak az ellentéteket élezi ki azok a tisztviselők, akik a csatolt területeken most vezető pozíciókat töltenek be. Ezek Erdélyi szerint nem románok, hanem ivadékaik azoknak a fanariótáknak, akiknek gondolkodása teljesen elüt a román nép gondolkodásától s ezért út el annyira a regáti közszellem is az erdélyi közszellemtől. Praporgescu, volt kolozsvári törvényszéki elnök — Erdélyi meggyőződése szerint — legmarkánsabb kifejezője ennek a típusnak. Fiatalember is volt, könnyen lobbanó, akinek fiatalágát sehogy sem tudta elleplezni a komoly bírói talár.

Egy ízben Erdélyi ügyvédnek tárgyalása volt az adófelbevezési bizottságnál, amelynek elnöke éppen Praporgescu volt. És megtörtént az összeütközés. Az elnök feltűnően idegeskedett. Ez a magatartás Erdélyit is kihozta sodrából s szenvedélyesen összekülönböztek. Az elnök megvonta s szót és kiutasította az ügyvédet, aki viszont őt festett arcúnak titulálta.

A törvényszéki elnök panaszára bírói eljárás indult meg Erdélyi ellen s ez csak komplikálta az ügyet. Mert az eljárás során Erdélyi is panasszal élt s kérte az ügyességet, hogy a törvényszéki elnök ellen is indítsa eljárást, mert őt mint ügyvédet hivatalos eljárásának gyakorlásában akadályozta meg. Az ügyész az eljárás bevezetését megtagadta. A főügyesség soros ügyésze az ügyesség eljárást jóváhagyta. Ez ellen a határozat ellen aztán Erdélyi felfolyamodást adott be s ezzel újabb bajba keveredett. Felfolyamodásában ugyanis — előzve arra, hogy a törvényszéki elnök, ügyész és főügyész helyettes mind regátik — azt írta; nem csodálkozik kérésének visszautasításán, mert hiszen köztudomás szerint: „a varju a varjunak nem vájja ki a szemét.” Ezért megint a főügyesség nehezített meg és rágalmozás miatt jelentette fel a regáti közszellem ellen harcoló Erdélyi ügyvédet.

A kolozsvári törvényszék vádtanácsa e hó elején egyszerre tárgyalta Praporgescu törvényszéki elnök és a főügyesség panaszát s mindkét ügyben Praporgescu sérelmére becsületsértés, a főügyesség sérelmére pedig rágalmozás vétségében vád alá helyezte Erdélyit. Az első ügyben a kolozsvári törvényszék július 3-ára, a második ügyben pedig 8-ára tűzte ki a főtárgyalást. Egész Erdély közvéleménye feszült figyelemmel néz ez elé a tárgyalás elé, de későül Erdélyi is, aki történelmi adatokkal akarja bebizonyítani, hogy az állásaiból kiemelt erdélyi tisztviselők helyett a csatolt területekre kivezényelt vezető állásban levő tisztviselők nem törzsgyökeres románok, hanem ivadékaik a fanariótáknak.

— A bolgár vasutügyi miniszter veszedelmes kalandja. Szófiából jelentik: Bobocsevszky vasuti miniszter autóját tegnap délután fegyveres rablóbanda tartóztatta föl. A miniszter kíséretében levő utasok és a rablók között formális harc fejlődött ki, melynek során három rabló elesett. Ezt látva, a többiek elmenekültek, az autó pedig utasaival együtt sértetlenül folytatta útját Szófia felé.

A pénzügyi bizottság jobb gazdálkodásra utasította a városi tanácsot

A villamosmű pénzének újabb elhelyezése. A tanács álláspontja

— Az Ujság tudósítójától —

A városi villamosmű ügyének hullámai mind nagyobbra csapnak. Feltűnést keltett az Ujság híre, hogy miért kellett a 66 százalékos áremelésből befolyó összegeket verseny kizárásával, három privilégizált pénzintézetnél csekély nyolc százalékos kamatozással elhelyezni, mikor ma a betéti kamatláb 17—18 százalékot tesz ki? A pénzügyi választmány magáévá téve álláspontunkat, utasította a városi tanácsot, hogy a befolyó összegeket kedvezőbb helyezze el.

Az ügyben nyilatkozott az Ujság munkatársának Moga városi tanácsos is, aki a városi tanácsot ért támadásokra a következő választ adta:

— A város tanácsa tudvalevőleg május elsején határozta el az áramdíj 66 százalékos felemelését s hogy a befolyó összeg más célra, mint a kibővítés céljaira, ne legyen fordítható, úgy határozott, hogy bankokban helyezze el. Három kolozsvári pénzintézetből: az Albinától, a Centralától és a Generalától kért a városi tanács ajánlatot annak kiemelésével, hogy az áramdíj elhelyezése csak ideiglenes. A három pénzintézet egyhangú válasza az volt, hogy amíg a betét összegét és elhelyezési időt nem

tudják, nyolc százaléknál magasabb kamatot nem tudnak fizetni. Egyidejűleg azt ajánlották a bankok, hogy várjuk be július 16-át, a gépek szállítására kitűzött határidőt, amikor körülbelül meg lehet tudni majd az elhelyezendő összeg nagyságát s akkor állapítsuk meg majd a kamatláb nagyságát.

— Nem volt szándékában a tanácsnak — folytatta a tanácsos — a betétek elhelyezése tárgyában véglegesen intézkedni. Ezt bizonyítja az, hogy a bankok ajánlatáról azonnal jelentést tettünk a városi pénzügyi bizottságának, amely még a múlt héten tárgyalás alá vette a pénzintézetek ajánlatát. A bizottság megállapította, hogy a bankok ajánlata rendkívül kedvezőtlen s ezért utasította a tanácsot, hogy kedvezőbb elhelyezésről gondoskodjon. Mi most ragaszkodunk a pénzügyi bizottság utasításához s felhívjuk az összes kolozsvári pénzintézeteket, hogy az elhelyezés módzataira és a betéti kamatláb nagyságára nézve tegyenek ajánlatot. A beérkezett ajánlatokat közölni fogjuk, hogy a közönségnek legyen alkalma ellenőrizni, hogy a város szempontjából melyik a legkedvezőbb.

Az Agrár Takarékpénztár Rt. közgyűlése Marosvásárhelyen

Az „Agrár Takarékpénztár Rt. Marosvásárhelyt” E. T. Allievi, a Banca Commerciale Italiana si Romana adminisztrátora, delegue-je elnöklété alatt folyó hó 26-án megtartott XXVIII-ik évi rendes közgyűlésén az intézet 1924. évi zárszámadásának a szokásos formalitások közt történt elfogadása után igazgatótagjai sorába Bürger Albertet (elnök), E. T. Allievi-t, Bernády György dr.-t, Bodor Pált (alelnökök), Arsenoviti Gyulát, Bürger Dezsőt, Balla Hugót, Bucsan Constantin dr.-t, C. Constantinescut, Farkas Hermannt, Goldis Vasiliét, Heilpern Leont, báró Kemény Jánost, Kelemen Adámot, Maior Victort, Mavrodi Alexandrut, Maxim Nicolaet, Popescu Adrian dr.-t, Tischler Márton dr.-t, annak felügyelőbizottságába Bus-tya Lajost, Bürger Györgyöt, Cosma Joan dr.-t, Kovási Albert dr.-t, Sebestyén Miklós dr.-t, Simon Albertet és Takács Manó dr.-t választotta be. Az intézet új elnöke, Bürger Albert, a részvényplakettnek a Banca Commerciale Italiana si Romana-tól általa és Tischler Márton dr. által történt átvétele alkalmával a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg azon — egyesek által talán félreismert — határozat támogatásáról, amelyben az Agrár Takarékpénztárt eddigi anyaintézete: a Romcomit részesítette és azokról a legjobb intenciókról, amelyekről vezettette, az irányítás nehéz munkáját a legnagyobb önzetlenséggel végezte. Egyben azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a Romcomittal folytatott megbeszélések az ezen intézettel fennálló jóviszony fenmaradásának zálogát képezik. A közgyűlést követő igazgatósági gyűlés Turi Zoltánt, az intézet eddigi cégjegyzőjét, igazgatóhelyettesé, Kovács Áron főfelügyelőt cégjegyzővé nevezte ki.

Benes lemond az ellene indított támadások miatt

(Prága.) Csehszlovákia belső politikájában lényeges fordulat áll küszöbön. Benes külügyminiszter, akinek a nevéhez az új köztársaság európai súlyának megalapozása fűződik, beadni készül lemondását.

Néhány nappal ezelőtt nagy külpolitikai expozé tartott Benes, amellyel a csehszlovák sajtó hosszasan foglalkozott. Az expozé legjellegzetesebb sajátossága az a nyugodt hang volt, amelyet a külügyminiszter Magyarországgal szemben használt. A prágai „Bohemia” nagyon feltűnőnek találta ezt a nyugodt hangot s a sovénebb irányzatok méltatlankodása csakhamar parlamenti támadásba robbant ki. Benes a képviselőház és a szenátus külügyi bizottságában élesen megtámadták expozéja miatt. A támadásnak

aztán meglepő eredménye következett: Benes szenátus külügyi bizottságának tegnapi ülésén bejelentette, hogy fáradt s utódot szeretne keresni magának.

Újabb távirataink szerint a külügyminiszter elleni mozgalom nagyobb méreteket kezd ölteni. A kormánykoalícióhoz tartozó demokrata és szocialista pártok azzal vádolják Benest, hogy a nemzetközi konferenciákon túlozta Csehszlovákia jelentőségét hivatalosan és közvetlen beavatkozással a nagy európai problémákba és ezáltal az országra elviselhetetlen kötelezettségeket rótt. Így többek között Ausztria szanálása ügyében is súlyos terheket vállalt Csehszlovákiára.

Féktelen tüntetések tombolnak Kanton uccáin

(London.) A tegnapelőtti uccai harcokban elesett nyolcvan kínai diák temetése alkalmával Kanton uccáin féktelen izgatás tombolt az európaiak ellen. A vérfürdőt kínai tüntetés okozta, amennyiben a tüntető diákcsoport európai kolóniát rohant meg, mire a hadihajókról golyózápot bocsátottak rájuk. A hadihajók állandóan az európai negyed előtt cirkálnak, hogy bármily módon is megakadályozzák a házak felgyújtását.

Ismét kiéleződött a bőripari munkásmozgalom

(Kolozsvár.) A kolozsvári sztrájkban álló bőrmunkások pénteken délelőtt adták át a munkatügyi felügyelőségnek a gyár igazgatóságának válaszkart, melyben a gyár vezetőségének a sztrájk okait a munkásságra hátró vádjai ellen emelték fel tiltakozó szavukat. A munkatügyi felügyelő elnöklété alatt megindult egyeztetési tárgyalások folyamán mintha a kölcsönös megértés álláspontja alakult volna ki a felek között s a délelőtti megbeszélések befejezte után felújult reménnyel és bizó várakozással néztek az esti tárgyalások elé. Sajnos, a fejlemények nem igazolták be a várakozásokat. A gyár igazgatósága a kollektív szerződés megkötését szeptember közepére kívánta elhalasztani, a bérredukció kérdésére ki nem tért, s a sztrájkoló munkásokat pedig csak új munkásokként hajlandó munkába fogadni. Ez utóbbi álláspont nagy gyakorlati hátránnyal járna a munkásokra nézve, amennyiben nyugdíjjogosultságukhoz nem tarthatnának igényt. Ezek a nagy ellentétek megmaradtak a tárgyalások befejeztéig is, s a tárgyalás résztvevői azzal a tudattal távoztak el, hogy a meg egyezés útja csak még jobban eltorlaszolódott.

Legolcsóbban

FEST

TISZTIT

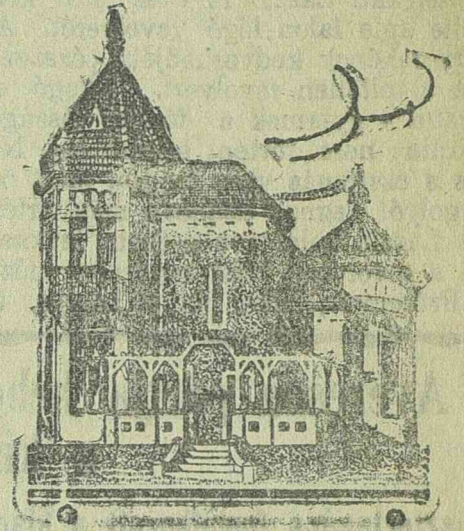
GŐZMOSÓGYÁR

Cluj, Cal. Reg. Ferd. 133. Strada Iuliu Maniu No. 8.

UNIO

Az „Ujság” házat sorsol ki előfizetői között

Külföldi nagy lapok mintájára az „Ujság” is elhatározta, hogy olyan kedvezményben részesíti előfizetőit, amellyel közülök a szerencsések állandó értékű anyagi előnyhöz juthatnak. Amellett tehát, hogy az „Ujság” előfizetői naponta a kora reggeli órákban már olvashatják a romániai magyarság legjobban szerkesztett, legmegbízhatóbb és leggerincesebb napilapját, mely egyedül ad

ingyen képes mellékletet is ünnepl számaihoz, most teljesen ingyen olyan sorsjegy birtokába jutnak, amellyel másfélmillió értékű, gyönyörű fekvősz, tehermentes emeletes villa sorsolásán vehetnek részt. E kedvezményben részesülnek:

1. Mindazok a régi előfizetők, akik előfizetésüket az év hátralévő felére legkésőbb e hó végéig megújítják.

2. Mindazok az újonnan jelentkező előfizetők, akik július hó 1-től egész évre egy összegben beküldik az előfizetési díjat, ugyancsak e hó végéig.

3. Azok a példányonként vásárló olvasók pedig, akik július hó 23-ig valamennyi megjelent „Ujság” példányról az első oldalon fönt balra elhelyezett dátumot kivágják és ezt összegyűjtve kiadói hivatalunkhoz százszáz lej kapcsán beküldik. Ezek tehát feleáron tarthatnak igényt egy 200 lejes villasorsjegyre.

A jelentkezés sorrendjében adjuk ki a 200 lej értékű sorsjegyet előfizetőinknek és olvasóinknak, míg a rendelkezésre álló készletről telik. Mindenkinek érdekében áll tehát, hogy még e hónapban előfizessen az „Ujság”-ral. Az „Ujság” kiadói hivatala,

NUSSBAUM TESTVÉREK MAROSVÁSÁRHELY

Erdélyi Bank és Takarékpénztár Bt. Cluj-Kolozsvár

Lebonyolít devizaüzleteket. Betéteket a legelőnyösebben gyűmölcsöztet. — Ajánlja szolgáltatait a bankszakma minden ágában.

Fiókhálózatai:

Marosvásárhelyen, Tordán, Marosújváron és Szászrégenben.

UJSÁG

— **Károlyi Mihály váratlanul elhagyta Páris.** Budapesti jelentik: Károlyi Mihály tegnap délelőtt váratlanul elhagyta a francia fővárost. Elutazása annál meglepőbb, mivel a hatóságoknál hosszabb tartózkodásra engedélyt. A „Pesti Hírlap” értesülése szerint a távozást felsőbb helyről kívánták és látták elő.

— **A jugoszláv sajtószövetség delegációja Romániában.** Bukarestből jelentik: a jugoszláv sajtószövetség elhatározta, hogy elutazni fog a kisantant sajtóegyesületéhez. Az alkalommal intézkedett, hogy delegátum a színajai alakulógyűlésen résztvehessenek. Az alakulógyűlés augusztus 25-én lesz.

— **A temesvári kisipari vasmunkások sztrájkja.** A temesvári kisipari vasmunkások, miután az egységes kollektív szerződés megkötésére irányuló tárgyalások nem vezettek eredményre, mintegy 250-en sztrájkba léptek. A vasmunkások szervezete most az egységes kollektív szerződés helyett üzemi egyezségeket megkötésével igyekszik az ellentéteket áthidalni. Először öt üzemmel sikerült megállapodásra jutni. Először, ily módon az egyezséget valamennyi üzemmel meg fogják kötni.

— **A tanács lezártította a kenyérrészeket.** Kolozsvár város tanácsa tegnapi ülésén állapította meg az új maximális árakat. Az átlagár lisztből sült kenyér árát 14, az 5-ös lisztből sült kenyér árát 15 lejben állapította meg. A hus ára — a borjúhús kivételével, melynek árát kilogrammoként egy lejjel felemelték — a régi maradt. A vendéglői ételek árán változtatást semmit a tanács.

— **A kiskoru bolgár kommunisták büntetése.** A szófiai hadbírószék a bombázórendőrségben való részvétel miatt 38 tanuló és diákot 1—15 évi fegyházra ítélte el. Valószínűleg a királyi kegyelem le fogja szállítani büntetésüket.

— **Főhadnagy és ékszerész harca a lakásért.** Nagyváradi tudósítónk jelenti: A nagyváradi város egyik házában volt már hosszabb idő óta Bódis János ékszerészlete, amelyért azonban az ékszerész egy pár év óta harcot folytatott Bucurestiu főhadnaggyal. Az ügy már több fórumot megjárt és az országban hol az egyik, hol a másik oldalra hajolt. A város ragaszkodott régi bérleti szerződéshez, annál is inkább, mivel mind a két felet kötelező szerződés csak 1929-ben jár le. Most érkezett meg Nagyváradra a legfőbb bírósághoz határozata, amelyben a bérleti jogot teljesen a főhadnagynak ítélte és így semmisnek nyilvánította a szerződést. Tegnapi reggel a főhadnagy is jelent az ékszerésznek és hatósági közegek segítségével lezáratta az üzletet és a költségek biztosítására a cég raktárát. Nagyváradon kereskedői körben élénk érdeklődéssel várják az ügy további fejleményeit.

— **Újabb fordulat a kolozsvári famunkások bérnegotációjában.** A kolozsvári famunkások kollektív szerződése ügyében július elsején indulnak meg a hivatalos tárgyalások a munkaügyi felügyelőség előtt, mivel a munkások és munkaadók között lefolytatott közvetlen tárgyalások nem vezettek eredményre.

— **Ausztria tízenhárommillió ezüst szillinget hoz forgalomba.** Budapesti táviratozzák: Németország legközelebb tízenhárommillió új ezüst szillinget fog forgalomba hozni. Az új pénz hatvannégy százaléka ezüstöt fog tartalmazni, a régebbi kibocsátású szillingek nyolcvan százaléka ezüsttartalmúak voltak. Az osztrák kormány ezt szándékozta le a finomságot, mivel a régi szillingek éppen magas ezüsttartalmuknál fogva — különösen vándoroltak. A kibocsátással egyidejűleg bevezetik a tízezer koronás papírpénzt, amely egy szilling értékkel volt felülbélyegezve. Ezzel szemben a kibocsátásna fognak kerülni fel és két szillingesek is, ezer és huszezer korona értékben.

— **Nőket nem bocsátanak a Lédererné tárgyalására.** Budapesti táviratozzák: Léderer Gusztávné bűnpörének tárgyalása a napokban fog megkezdődni. Az elnök, aki a tárgyalást vezetni fogja, elhatározta, hogy nőket nem fog bebocsátani a tárgyalótérre, tekintettel azokra a szenzációnak minősülő jelenetekre, amik a már kivégzett Molnár József gyilkosnak a tárgyalásán lejátszódtak. Lédererné fenntartja azt az állítását, hogy férje ráerőltetett és védője kérésére el is rendelték a helyszíni szemlét.

— **A Kemény bárónő jégsekreány-üveg rejtelmek.** A Monostori-ut 26. számú házában egy ismeretlen ur megjelent és Kemény bárónő jégsekreány-üveg után érdeklődött, hogy eladó-e? Tagadó válasz után eltávozott. Felkeresett egy helybéli szolid kereskedőt s annak megvétel céljából felajánlotta a jégsekreány-üveget. A kereskedő hajlandónak mutatkozott az üzletre, de mint szolid cég személyesen is kiszállt a jégsekreányhoz.

— **A szekrény nem eladó — volt ismét a válasz.**

— **Mit ad el egy olyan szekrényt, ami nem a magáé? — támadt rá a kereskedő másnap az ismeretlen urra.**

Ez, minden zavar nélkül, elővont egy írást a zsebéből:

— **Persze, hogy nem eladó — mivel én már megvettem!**

Másnap megjelent az ismeretlen ur egy talyigással s Kemény bárónő udvaráról, egy odaváló tisztviselő asszisztenciája mellett, fényes nappal, szép simán elszállította a jégsekreányt. Azóta semmi hír. A bárónő udvarába pár nappal az eset után betévedt egy parasztember.

— **Jó helyen járok én biztosan, — morfondírozott a házmasternek, — hiszen innen vittem el a multkor is egy jégkasznit.**

— **Ugy-e? — akkor gyűjtek kend csak a rendőrséggel!** A rendőrség kivallatta emberünket, hogy hová is vitte ő a jégsekreányt. A nyomozás érdekében a história további részét a rendőrség titokban tartja.

Az „Ujság” vasárnap szenzációsan érdekes képes melléklettel jelenik meg.

— **Kinzással kergette a halálba az elvetemült rendőrfogalmazó.** Budapesti jelentik: Békésgyulán ma kezdték meg Fiedler Pál lökösházai rendőrfogalmazó és társainak bűnpörét, akik egy elvesztett romániai pénzeslevél nyomozása közben Aufmuth József negyvenkétéves vasuti őrt, feleségét és gyermekeit válogatott kínzásokkal akartak vallomásra kényszeríteni. A kínzások következtében Aufmuthné — amíg a helyszíni szemle tartott — fájdalmában és szegényében felakasztotta magát. A vádirat felolvasása után a tárgyalást bezárták.

— **Orvosi kongresszusok.** Nagyváradi tudósítónk jelenti: A Romániai Orvosszövetség július 5-én tartja ez évi országos kongresszusát Jasiban, Saveanu közegészségügyi miniszter elnöklése alatt. A nagyváradi Orvosszövetség tegnap tartott ülésén tagjai közül Ilies Sándor dr.-t és Halász Endre dr.-t delegálta a kongresszusra a nagyváradi orvosok képviselőit. Ugyancsak Jasiban lesz július 4-én a Fogorvos Szövetség országos kongresszusa is, amelyen szintén Halász Endre dr. fogja a nagyváradi fogorvosokat képviselni, és ez alkalommal át fogja nyújtani a nagyváradi fogorvosok diszoklevelét Biliescu dr. kolozsvári és Niculescu bukaresti egyetemi tanároknak, akik a romániai fogászat fejlesztése körül különös érdemeket szereztek.

— **Összehívták az első nemzetközi rádiótelefon-kongresszust.** Párisból jelentik: Az első nemzetközi rádiótelefon-kongresszust Genfben hívták össze. A kongresszus július hó hatodikán ül össze első ízben.

— **A szentpéterei bucsu.** A kolozsvári templomban a szokásos bucsuünnepet 29-én Péter és Pál ünnepén tartják meg. Az ünnepélyes mise délelőtt tíz órakor lesz, melyet dr. Balázs András kanonok-státusi referens celebrál a szentbeszédet P. Vitéz Berárd ferences atya tartja. A misén Schubert „G” dur miséjét adja elő a magyar konzervatorium filharmonikus zenekar és az „Erzsébet” énekhar Rezik karnagy vezénylete mellett.

— **Költő a hadbírószék előtt.** A kolozsvári hadbírószék tegnap délelőtt foglalkozott Iliesiu Jusztin román költő ügyével, aki ellen izgatás címén emeltek vádat a román fasisztakönyvtárban megjelent versköteté miatt. Iliesiu a tárgyaláson kijelentette, hogy költeményeiben nem akart sem a kormány, sem a zsidóság ellen izgatni s költeményeinek írásában hazafias érzés vezette csupán. Francu Amos dr. védőügyvéd beszédében a nagylehetségű erdélyi poéta értékét ismertette s hazafias költeményeire hivatkozva kérte védelem felmentését. Joan kapitány, másodvédő felszólalása után rövid szünet elmultával az elnöklő ezredes kihirdette a bíróság ítéletét, mely a költőt a vád alól felmentette.

— **Consum kenyér: izletes, tiszta és egészséges.** (Főlerakat Str. Regina Maria 11).

— **Rendőri áttak Budapesten.** Budapesti táviratozzák: A Váci-féle szociálista csoport tegnap este a Rákóczi-tér, majd a Népszava szerkesztősége előtt tüntetést rendezett, mivel gyűlésüket a régi képviselőházban a rendőrség nem engedélyezte. A Conti-ú. érve a tömeg abugolta a Népszavát és ilyen kiáltások hangzottak: „Vesszen a szociáldemokrata párt! Feladták a munkásmozgalmat!” A rendőrség azonnal kivonult, de felszólításukra a tüntetők nem reagáltak. Lovasrendőrök vágattak a tömegbe, mely hanyatlomások menekült a rendőrségetől. A VIII. kerületi kapitányság husz embert állított eddig elé.

— **Mi lesz a telepeseikkel.** Temesvárról jelentik: Cosma volt miniszter tegnap a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a telepések dolgában nem vezet tovább a tárgyalásokat. Az interjúk során kijelentette, hogy arról sincs még egyelőre tudomása, lesz-e megbízatása a jövőben is. Szerinte a kormány Georgevici Lucian temesvári prefektus és Nistor Dimitrie polgármester kinevezését jóváhagyta.

— **Az FTC veresége Berlinben.** Berlinből jelentik: Hertha porosz bajnokságot a napokban mérkőzött meg németországi turáján lévő budapesti Ferencvárosi Torna Club futballcsapatával. A meccset a porosz bajnokságot nyerte meg 3:1 (félidő 1:0) eredménnyel.

— **Bojkott a budapesti Vigszínház és Fővárosi Operettszínház ellen.** Budapesti jelentik: Az az amerikai izü kiméletlen leépítési tervet, amellyel Ben Blumenthal a Vigszínház és a Fővárosi Operettszínház jövő szezonját próbálja gazdaságilag eredményessé tenni, erőlyes ellenálásra talált a budapesti szerzők és színészek testületei között. A budapesti színészek szövetsége holnap tart rendkívüli közgyűlést, amelyen az eddigi terv szerint meg fogja tiltani tagjainak, hogy a két színházzal más alapon szerződjenek, mint ahogyan azt a kollektív szerződés előírja. A Ben Blumenthal féle ervezt a szinpad szerzők tantienjeit maximálisan hét százalékra akarja lecsökkenteni, amel yellen a Magyar Szinpad Szerzők Egyesülete energikusan készül állást foglalni. Nagy általánosságban az a vélemény alakult ki, művészi körökben, hogy a Ben Blumenthal terve, mely a Szerzők Egyesülete által készített egyöntetű szerződésrendszernek akar elé bevágni, jelenlegi formájában időszerűtlen.

— **Cigaretta blokádné Beniczky ellen.** Budapesti táviratozzák: Beniczky Ödönnek szerdán járt le államfogház büntetése és tegnap megkezdette vizsgálati fogságát. Az államfogház összes kedvezményeit tehát Beniczkytól is megvonták. Beniczky Ödön ara való hivatkozással, hogy ő szenvedélyes dohányos, kérte a dohányzás engedélyezését, amit orvosa is javasolt. Az illetékes ügyész még nem döntött Beniczky cigarettái ügyében.

— **A nőipariskola kiállítás.** Avram Iancu 13 sz. díjtalanul meglekinthető június 27—28—29-én egész nap. Minden érdeklődőt ez uton hív meg az igazgatóság.

— **Amit legnehezebb itthon hagyni.** Schwartz: Csakugyan ki akar vándorolni Amerikába. Van ereje itt hagyni hazáját szüleit és testvéreit? Weisz: Az semmi de az az egyetlen ami fáj, hogy itt hagyom a Lőrincz és Tóth női divatüzlet végeladását, pedig itt jóformán ingyen vásárolhatnék.

— **Bolkányi Lajos magángyűjteményének elárverezése Kolozsváron.** A régi porcellánok, festmények és értékes műtárgyak gyűjtője előtt Bolkányi Lajos neve nem csak ismerős, hanem megkülönböztetett tisztelt is. Tudják róla, hogy még magántulajdonos gyűjteményében, a béke boldog, szép éveiben remek gyűjteményt hordott össze és hogy a magyarországi magángyűjtők egyesületének egyik tekintélyes vezetője volt. A mult héten jutott el hozzánk a hír, hogy gyűjteménye egy részét elárvereztette Nagyváradon és ma meg holnap a gyűjtemény másik részét adhatja el Kolozsváron a Központi szálloda emeleti dísztermében. Nem tudjuk, hogy miért osztja fel Bolkányi Lajos pótolhatatlan gyűjteményét, annyi biztos azonban, hogy akik ezen az aukción fognak vásárolni, kivétel nélkül értékekhez jutnak.

PÉNZKÖLCSON gyorsan és a legkedvezőbb feltételekkel.
Házak, birtokok vétel és eladása minden nagyságban és árban.
ARUÜZLETEK, KERESKEDELM, KÉPVISELETEK
LLOYD KERESKEDELM ES BANKBIZOMÁNYI VALLALAT. VOLT SZECHENYI-TÉR 4. CSAKIS D. E. 9-10. ES D. U. 3-5.

KÖZGAZDASÁG

Emelkedik az új buza ára

Bánságban már megkezdtek az új árpa aratását, pár hét múlva a buzatermés aratása is időszerűvé válik. Új buzában már hetekkel ezelőtt élénkebb üzleti forgalom alakult ki. Az új buza ára jelenleg százezer lej vagontételenként júliusvégi és augusztusi szállításra, erős garanciára adott huszonöt-harminc százalékos előleggel.

Az új buza ára az utóbbi hetek alatt kilencvenötezer lejről ötezer lejjel javult, mely drágulás a Besszarábiából kiindult erős kereslettel magyarázható. Besszarábiában katasztrófálisan rossz buzatermésre számítanak s a malmok már megkezdtek szükségleteik fedezését részben az Okiráltságból, részben Erdélyből. Az új buzában való üzlet kialakulását a pénzinség mellett a malmok tartozkodó magatartása is akadályozza. Általában az a vélemény uralkodik a termelők körében, hogy az új ár még olcsóbb lesz, mivel őbuzában jelentékenyebb készletekről tudnak s az erdélyi és bánsági buzatermés is kifizető eredménnyel kecsegtet.

Ha az új buza ára százezer lejes áron stabilizálódik, abban az esetben az idei őrlésű lisztárak a jelenleginél jelentékenyen olcsóbb árak mellett kerülnek forgalomba: a kenyérliszt tizenkét-tizenhárom, a fehér liszt pedig tizenöt-tizenhat lejes áron.

A Mezőség egy-két vidékének kivételével, ahol a szárazság sokat ártott a vetésnek, úgy Erdélyben, mint a Bánságban kitűnő buza- és árpatermésre van kilátás. Árpában a kereslet a készletek hiánya miatt nem tud fedezetet nyerni. Az ó-árpa ára elérte a hetvenötezer lejt, az új árpa valószínűleg ugyanezen az áron kerül piacra.

Az őbuza ára állandóan és szinte rohamosan esik, így csak a hét folyamán tíz-tizenötezer lejes áresés mutatkozott. Minden jel arra mutat, hogy az őbuza ára további leromlásnak van kitéve, mivel a felhozatal a bőséges raktárral rendelkező malmok nem tudják fölvenni.

A postai kártérítés és az új postaszabályzat. Ma, amikor a kereskedők szinte kalkulációba foglalják a postai áruszállításnál szenvedett veszteségeiket, kétszeresen érezzük a postai kártérítés szabályozásának a hiányát. A magyar postakezelési rendszer szerint, ha a kereskedő áruja kifosztva érkezett meg, vagy elkallódott, a posta a kár megállapítása után azonnal kifizette a kártérítési összeget. Ez a helyzet az okiráltsági postaszabályzatnak az új területre való kiterjesztésével gyökeresen megváltozott. Ma a helyzet az, hogy a posta csak abban az esetben fizeti ki a kártérítési összeget, ha a kárt vagy a delikvensen, vagy a bűnbakon ő maga már behajtotta. Így ha a bűnösöt őt évig meg nem találják, akkor a posta őt esztendeig nem fizet — ha a kárvalótlót a bíróságon nem kér elégtételt. Beavatott híreink szerint az új postaszabályzat már elkészült, még pedig anélkül, hogy az erdélyi postakezelést tanulmányozták volna s ezáltal a posta kártérítési kötelezettsége terén uralkodó szabálytalanság és bizonytalanság törvényhozásilag lesz állandósítva.

Romániai és a lengyelországi nemzetközi árumintavásár. Lengyelország nemcsak politikailag, hanem gazdaságilag a lehető legszorosabb összeköttetést igyekszik fentartani Romániával. Ezért különös súlyt helyez arra, hogy Románia a lengyel nagyszabású nemzetközi árumintavásáron méltóképpen képviselve legyen. Így a negyvenhárom kiállítási pavillonja közül egyet teljesen díjmentesen bocsátott a román kormány rendelkezésére. A földművelésügyi és uradalmi miniszter százötvenezer lej hitelt utalt ki arra a célra, hogy a szeptember 5-én tartandó lengyel árumintavásáron Románia méltóképpen vehessen részt. Az uradalmi miniszter a mintavásáron való részvétel megszervezésével Ionescu Sisesti uradalmi miniszteri vezérigazgatót bízta meg, akinek az a feladata, hogy

lépjen érintkezésbe mindazokkal a termelőkkel, akik ezen a kiállításon résztvenni óhajtanak. A román kiállítási csarnok nyolc vagon árut és terméket képes befogadni, amelyeket Csernovitzban fognak összegyűjteni és innen külön lengyel vonattal Lembergbe szállítani.

Az uradalmi minisztérium a következő produktumokkal fog a nemzetközi árumintavásáron résztvenni: gabonaneműek, élelmiszerek, liszt, konzerv, borok, gyümölcs, dohány, selymek, ásványvizek, petroleumtermékek, gyapjú, növényi olajok, olajtartalmu magvak, ásványok, sajtneműek stb., amelyek a román nemzeti háziipari cikkekkel lesznek dekorálva. Az uradalmi minisztériumon kívül a román pavilon megszervezésében részt fog venni a Mezőgazdasági Szindikátusok Egyesülete is, amely ugyanazokat a kedvezményeket fogja élvezni, úgy a pavillon díjmentes használata, mint a lengyel vasutak által a kiállításra szállított áruk kedvezményes díjszámlása tekintetében.

Az uradalmi minisztérium ez uton is felhívja az ország összes termelőit, hogy a kiállításon minél nagyobb számmal és minél válogatottabb termelvényekkel vegyenek részt, tekintettel a lengyel árumintavásár nagy fontosságára mely az utóbbi években oly nagy sikereket mutatott fel. A mintavásár kétszáz huszezer négyzetméternyi területtel bír, amelyen negyvenhárom kiállítási épület van, huszezer négyzetméter területtel és tizenháromezeröt száz méter a szabad terület, amelyen a gépeket helyezik el. A múlt évben ezt a mintavásárt százötvenezernél több látogató tekintette meg.

Gyógynövénykereskedelmi vállalat alakul Kolozsváron. Beavatott információk szerint egy kolozsvári érdekes csoport gyógyszerkereskedelmi részvénnytársaság megalakításán fáradozik. A gyógyszerkereskedők mozgalmát indítanak abban az irányban, hogy a gyógynövények exportját a kormány fokozottabb mértékben tegye lehetővé.

Likvidálják az erdélyi magánvasutakat. Megírta az Ujság, hogy az ipari- és kereskedelmi minisztériumban értekezletet tartanak az erdélyi magánvasutak ügyében. Az értekezlet a magánvasutak likvidálása mellett foglalt állást, végleges döntés azonban csak a jövő hét folyamán várható.

MOST van alkalma minden hölgynek a nyári szükségletét olcsón beszerezni

LŐRINCZ & TÓTH
cégnél a Főtéren hatóságilag engedélyezett
VÉGELADÁS VAN

A színházi iroda hírei

Halló Amerika! Már második este játszanak a nagyváradiak a Magyar Színházban zsúfolt nézőtér előtt. A Halló Amerika meghódította Kolozsvárt is. A revü képeinek precizitása és ötletessége ragadta magával a publikumot és az érdeklődés a többi előadásokra olyan nagyfokú, hogy még a szezon közepén a legnagyobb szerző slágerekre sem volt ilyen nagy jegykereslet, mint most a Halló Amerikára. A szereplők egytől-egyik a legtökéletesebb együttes-játékot produkálják. Hibátlan az együttműködés. Elragadtatással gyönyörködik a közönség a káprázatos tolettékben, melyek tényleg nagyvárost jellemző izléssel és ötletességgel vannak összeválogatva a revühöz. A Halló Amerika tehát Erdély első és legnagyobb revüje, mely bizonyára még sok estén fog szerepelni az erdélyi színházak műsorán. A közönség hálafeleként tapsolt mindkét estén a Halló Amerika szereplőinek, rendezőjének és a jeles karriéristának, aki ötletesen válogatta össze a revüi muzsikáját. Jegyek elővétel nélkül kaphatók a pénztárnál az összes még hátralévő estére.

RODALOM ÉS MŰVÉSZET

Halló Amerika!

(Látványos operett-revü, rendezte és színre alkalmazta Hetényi Elemér.)

A mozi, a kabaré és az operett könnyűsul gyermeke a revü, az utolsó színpadi évtized tulajdoníthatja tulajdonképpen létezését. La pour lart igény nélküli szórakoztatás, ritmik könnyű és melodikus operett muzsikával, szívesen mozival is, de mindenkor pattogó libretto minimális mesével és minél több színnel, díszlet változatos tolettékkel, világítási effektusokkal modern színpad minden raffinált technikai leltőségével káprázatos varázsszerű előadásban. végül a mai mai modern revü tulajdonképpén izét, vonzerő varázsát megadja: a tánc, meben a világ városok nagy revü-színpadjain száz kiválasztott testalkatú nő libben, kavarr hullámszerű rózsaszínű örvényben, a rendező akarat szerinti hajszálnyi egyöntetűséggel s folyton változó tolettékbe, amiket percenként is lehet vetni. A mese? — jó, hogy ha van, de ne baj, ha nincs. A fontos csak az, hogy a rendezőnek ott pillanatra sem szabad kiengednie néző a színpad látványosságainak varázshatalmából a tulajdonképpeni revünek úgy kell mennie, mint a karikacsapás. A rendező és a színészek fárasztó, őket nagyon is igénybevevő munkájában azonban a verejtéknek nem szabad meglátsznia.

Hiba lenne azonban világvárosi mértékben mérni a vendégszereplő váradi színészek a fáradhatatlan rendezőjük, Hetényi Elemér tegnap elismerésre méltó teljesítményét. A modern színpad technika egyszerűbb eszközeitől is, jól ismerjük Makó-jeruzsálemi távolságban áll az erdélyi magyar színpad s így a tisztán csak nyelvtömeggel, jelmezekkel, díszletekkel s egyszerű világítási effektusokkal dolgozó rendezőnek nem volt egyszerű feladat a Halló Amerikát úgy kiállítani, amint a bemutatón láthattuk. Budapest természetesen másképp hozta le Newyorkból Haskell.

Hetényi Halló Amerikája a táncjeleneteiből közelíti meg a revüt: különben a Nagy Endre kabaré színvonalán mozog. Hetényi színiiskolának ambiciózus növendékje, az ügyes és szimpatikus nagyváradi „görléc” azonban tagadhatatlanul dominálják csoporttáncsaival a színpad. Kedvesek, könnyedek, bár egységes mozdulataiban kissé túl invenciózusak. Biczó Margit szíriöz-dalainak nagysikere volt. Betegh Béby forrott tánctechnikájával nemcsak a közönség hódította meg, hanem diadalmaskodott hangjért malörje felett is. Izléses tolettjeiknek külsikerük volt. Jóizü Bihari jelenete, dzsiggelése maganemében elsőrangú. Kedves Szabó Gitta, Fülöp Sándor táncjelenete, valamint Betegh Bé és a görlék eleven táncszámai. Kellemes megjelenése van a csengőhangú Rohonczi Mihálynak. képek közül „A szerelem himnusz”-nak és „Keleti kép”-nek volt a legnagyobb színpadi sikere. A közönség, mely zsúfolásig töltötte meg nézőteret, általában a táncszámoknak tapsolt leglelkesebben.

A Halló Amerika muzsikája nem sok igény erősen ritmikus operettmuzsika: librettója hamar és stilustalan szentimentálisokkal van helyeként tulzsufolva, mely feltétlenül a darab revüjellegének hátrányára van. Hetényi rendezői teljesítménye friss, izléses, ötletes és változatos: azonban közben konferálnia. Békeffy Mihály nagy kifogástalanul vezette a kórust és a zenekart. A darabnak kellő sikere van Kolozsváron.

A kolozsvári Magyar Színház heti műsora:

Szombat d. u. 3 és fél órakor: Halló Amerika. (3-szoros Rendes helyarállal. A nagyváradi színtársulat operettgyűjtésének vendégjátéka. Sorozatszám 265.)

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

VÉGELADÁS

LŐRINCZ & TÓTH

CÉGNEL.

LŐRINCZ & TÓTH
CÉG TELJESÉN FELŐSZLÍK
*
A BERENDEZÉS FLADÓ

SPORT.

A KAC országos ifjúsági versenye

A holnapi és holnaputáni Károly kupa mérkőzések bevezetésekként ma délután fél négy órakor kezdte a KAC második idei országos ifjúsági atlétikai versenyt. Az előjellek után ítélve a KAC eme versenye még a pünkösdi magysikerű ifjúsági versenyt is felül fogja emelni, mert részt vesz azon az időkorai teljes gánda e ezenkívül még a legerősebb ifjúsági atlétákkal rendelkező temesvári Kinizsi 10 versenyzője. Több ifjúsági rekord megjavítására van biztos kilátás, így a 200 m. síkfutás, magasugrás, távolugrás, rudugrás és gerelyvetésben. Különösen a dr. Lajos KAC, Vadlady NTK és a Kinizsi atléták szereplése elé tekintenek várakozással szakkörök. A verseny belépődíját, a propagandacélt tekintve, a rendezőség 10 lejben állapította meg.

Az országos bajnoki tenniszversenyek
Bukarestben javában folynak és sok versenyszámban már a döntés is megtörtént. A legtöbb számban a regáti versenyzők dominálnak. Az erélyiek és bánátiak közül csupán az anadli Lappu György áll jól, Fülöpne ellenben már kiesett a női egyesben. A Camarasescu kupát a Tennis Club Roman nyerte meg a San Galli—Rosetti pár révén. Részletes eredmények: *Camarasescu kupa:* Döntő. San Galli—Rosetti pár győz a Roman—Krupensky pár ellen 6:4, 2:6, 6:2, 6:1 arányban. *Férfi egyes II. o.* Döntő. Pann—Hirsch pár győz a Maminescu testvérek ellen 7:5, 1:6, 6:3, 6:4. *Női páros II. o.* Döntő. Camarasescu—Dr. Butulescu pár győz a Boltonné—Dr. Bankné pár ellen 6:4, 2:6, 7:5. *Férfi egyes I. o.* Döntő. Dr. Lappu győz N. Krupensky ellen 6:2, 10:8. Roman győz Ionomu ellen 6:0, 6:2. Pülieff győz Rosetti ellen 6:1, 6:2. Bunea győz Stern ellen 6:2, 6:4. *Női egyes első osztályu:* Elődöntő. Dr. Goleseu győz Florescu ellen 6:3, 6:3. Dr. Stefanescu győz Fülöpne ellen 6:3, 6:4.

A francia-belga atlétikai mérkőzés vég-eredményeit már ismertettük. Eszerint a mérkőzést franciák 76:39 aányban nyerték. Alább adjuk a részletes eredményeket, amelyek közül a 100, 200,

5000 m. futás, a magas- és távolugrás, a súlydobás és a 4x100 m. staféta eredménye érdemel említést: 100. m. 1. De Chasseloup—Lambert Fr. 10.8 mp. 2. Mottbeik Bg. 200.: 1. Cerbonney Fr. 22 mp. 2. Landempert Bg. 22.6 mp. 3. Lorrain fr. 400 m.: 1. Jamois fr. 51.4 mp. 2. Jackom fr. 800 m.: 1. Barratou 1 p. 59 mp. 2. Martin fr. 1500 m. 1. Bontemps fr. 4 p. 11.8 mp. 2. Sourdun Bg. 5000 m. 1. Marchat fr. 15 p. 35 mp. 2. Allavoine Bg. 15 p. 46 mp. 110 m. gát: 1. Albert fr. 16.8 mp. Magasugrás: 1. Lewden fr. 185 cm. 2. Rugat fr. 180 cm. Távolugrás: 1. Sempé fr. 701 cm. 2. Wilhelm fr. 673 cm. Rudugrás: 1. Duthill és Vauthier fr. 350 cm. Súlydobás: 1. Paoli fr. 13.10 m. Diszkosz: 1. Paoli 37.90 m. 4x200 m. staféta: 1. Franciaország 1 p. 29.8 mp. 2. Belgium 1 p. 33.4 mp.

A berlini nemzetközi atlétikai versenyen nemcsak Európa legjobb atlétái, hanem néhány amerikai nagyság is szerepelt, kik közül a sprinterek teljes vereséget szenvedtek. A híres Paddock az előfutamban kiesett. Murchison pedig a 100 méteren ötödik lett. A budapesti KAOE stafétája szintén kiesett a döntőből. Részletes eredmény: 400 m. 1. Schmidt 50 mp. 2. Paulen Hollandia. Rudugrás: 1. Peterson dán 370 cm. 100 m. 1. Houben 10.6 mp. 2. Körnig. 3. Van der Berg holland. 4. Börner (Schweiz). 5. Murchison (Amerika). Diszkosz: 1. Nütman finn 41.97 m. 1500 m. 1. Scherer (Schweiz) 4 p. 05.3 mp. Távolugrás: 1. Tomassi olasz 703 cm. 2. Klumburg eszt 689 cm. 4x100 m. staféta: 1. Krefeld 43.3 mp. 800 m. 1. Martini (Schweiz) 1 p. 56.5 mp. 110 m. gát: 1. Petersen svéd 15.1 mp. 2. Trossbach 15.4 mp. 5000 m.: 1. Andersen finn 15 p. 08.8 mp. 200 m.: 1. Van der Berg holland 22.5 mp. 2. Schüller. 3. Murchison. Gerely: 1. Klumburg eszt 58.47 m. 2. Zimmermann 58.39 m. Svéd staféta: 1. Schweiz 2 p. 04 mp. 2. Hollandia, 3. Németország.

A Slavia Bukarestben. A világhírű cseh futbalcsapat, a Slavia, a kettős ünnepen Bukarestben fog játszani két mérkőzést.

TÖZSDE

Zürichben a lej: 2'37¹/₂, Párisban: 9'90.

Kolozsvári piac változatlanul üzletelen. Tegnap délután 6 óráig a következő jegyzések történtek:

Zürich 42'45—42'55, London 1061—1064, Newyork 217—218, Páris 10'10—10'15, Miláno 8'05—8'10, Prága 646—649, Budapest 8'22—8'26, Bécs 30'60—30'75.

Bukaresti zárlat június 26-án: Deviza: Páris 1020, London 1064, Newyork 21775, Italia 814, Svájc 4250, Bécs 3070, Prága 648. Valuta: Napoleon 805, márka 5150, léva 1'46, török font 114, angol font 1050, francia frank 10'50, sv. frank 41'50, olasz lira 820, drachma 365, dinár 365, dollár 216'50, lengyel marka 41, osztr. kor. 31—, magyar kor. 31—, cseh korona 6.40.

Zürichi zárlat június 26-án: Berlin 122⁵/₈, Amsterdam 20675, Newyork 515—, London 250370, Páris 2370, Miláno 1880, Prága 1525—, Budapest 7250, Balgrád 890—, Bukarest 237'50, Varsó 99¹/₈, Bécs 72'55.

Nyílttér

Ezen rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A cluji Calea Victoriei 7. szám alatti volt „Propășirea”-nyomda, — Fischer Elek és Társai tulajdona — f. évi június hó 15-én a „Dacia”-nyomda, Gociman Aurél és Társai közkezeseti társaság tulajdonába ment át. A régi cég hitelezőit ezután hívjuk fel, hogy 8 nap alatt követeléseiket Gociman Aurél Cluj, Calea Victoriei 7. címre jelentsék be. Ezen idő letelte után bejelentett követeléseket nem vesszük figyelembe.

Cluj, 1925. június hó 26-án.

„Dacia”-nyomda
Cluj, Calea Victoriei 7.

MINDENKINEK ERDEKE,
hogy vásároljon és éljen ezért kevesebb!
FRATI IZSAK
dusan felszerelt raktárt.

JULIUS HAVI ÁRJEGYZÉK:

1 m. batiszt sifon	40 moel L.	28
1 nyers selyem	180	125
1 mosó dalén	80	39
1 női szövet	240	185
1 Bponge	150	68
1 Liberti minden színben	88	65
1 duplaszél selyem ruhaváson	125	98
1 duplaszél grenadin	110	58
1 selyemoskos grenadin	160	128
1 angol zefir	65	42
1 karton (cosmanosi)	40	42
1 pár fátol harisnya	125	90
1 pár cerna harisnya	85	55
1 pár női harisnya	45	25
1 pár férfi zokni	85	20
1 női ing	125	120
1 férfi ing	240	185
1 gyermek ruha	180	80

Minden délután 4-6 óráig nagy harisnyavásár.

A raktáron levő összes ruhák, köztük a gyermekruhák, a raktáron levő összes harisnyák elárúsítása.
FRATI IZSAK
Cluj, Cal. Vict. 7. sz. 22. (Körményes utca 2. épület)

NAPERNYÖK, FÉRFI- ÉS NŐI ESERNYÖK A LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN

D E N E S

ÁRUHÁZÁBAN SZEREZHEZTŐK BE.
CALEA REGELE FERDINAND
(WESSELENYI-U.)2.

TELEFON 591.

Kina

ultimátuma Angliához

„Minden idegen gyárban alkalmazott kínai munkás nyolc órai munkaidő mellett kapjon emberhez méltó fizetést és egy Siroeco-féle 200 lejes Tordai-uti villasorsjegyet, hogy a multban szenvedett kizsákmányolásáért ilyenformán bőségesen kárpótolva legyen stb. stb.”

JOAN RAT

modernül berendezett üzletében állandóan raktáron tart igen jutányos árak mellett izléses briliáns árut, női karórákat, férfi órákat a leghíresebb gyártmányokban, mindennemű ékszerárak saját műhelyében a legrövidebb időn belül elkészíttetnek.

PIATA UNIRII 18.

Ma,

f. hó 27-én
szombaton este
7 órakor a Köz-
ponti-szálloda
emeleti díszter-
mében nagy önkéntes

műtárgyárverés

lesz, melyen

Balkányi Lajos

(Oradea-Mare) híres és nagy-
értékű műgyűjteményét adják el.
Az árverés anyaga áll: Nívós, első-
rangú festményekből, rézkarcokból
XVI. XVII. század elejéből (gróf Szé-
chenyi püspök hagyatékából), gobelinek-
ből, régi poharakból, régi órákból, 1
empire szekreterből, 1 empire
kommodból) mindkettő megkülönböz-
tetten szép) és sok más műtárgykból.

Az árverés szombaton este pont 7 órakor
kezdődik, másnap, vasárnap d. e. 1/211-től
és szükség esetén d. u. 5 órakor folytatódik.

Eladó

1 drb. kombinált malomhenger,
csiszoló és rovátkológép.
1 drb. hengerrovátkológép mind-
kettő Ganz-gyártmányu,
1 drb. kombinált Seck-gyártmá-
nyu hengercsiszoló és
rovátkológép

Klug István

gépgyár és malomépítészeti,
Timişoara II. Trei Crai 22.

Telefon 1—72.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések árai: Minden szó 3 lej. Vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Állás-keresők részére 20 szóig 30 lej. Előfizetőknek minden szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej, jeligés levelet harminc napig őrizünk meg.

AZ „UJSÁG“-RA

előfizetni, hirdetések és apróhirdetések feladni a következő helyeken lehet.

CLUJ-KOLOZSVÁR: Kiadóhivatal Deák Ferenc-utca 35.

Friedmann könyvkereskedő, Főter

NAGYVÁRAD: „Ardeal” ügyvédség, Uri-utca.

SZATMÁR: Szamos hírlapiroda. Dácia-szálló udvarán.

MAROSVÁSÁRHELY: Csergő Tamás és Társa, Főutca 35.

ARAD: Lóbl hírlapiroda.

TEMESVÁR: Pál György szerkesztőségi és kiadó-vezető.

A. B. C. hírlapiroda.

BRASSÓ: Elekes hírlapiroda, Kapu-utca 32. sz.

ALKALMAZÁS

Szabótanonc felvételt Unió-utca 2., I. emelet.

LAKÁS

Kiadó butorozott szoba Kajántói-utca 5.

Egy jobb családból való urileány lakást és teljes ellátást kaphat. Cím a kiadóban. 089

Bőrgyár közelében jobb családnak, szoba-konyha, kamra kiadó. Értekezni Strl Hora (Csaba-utca) 2. 796

INGATLAN

Eladó előnyös feltétellel Méhes-, Pata- és Ujke-reszt-utcákban olcsó ház-helyek. Bekerítve, víz és villany a telek előtt. Értekezni Király-utca 37. alatt.

ADÁS-VÉTEL

Veszek ócska férfiruhát jökarban. Jakab Adolf, Minorita-utca 4. sz. Udvarban balra, második ajtó. 789

VEGYES

Mindenemű női és gyermekruha varrást elvállalok a legjutányosabb árban. Csaba-utca 13.

Szeptember elsején nyílik meg Felszegi Jolán „Fehér Penziója” 200 személyre, teljes komforttal. Prospektust kívánatra szívesen küld.

Mindenféle géphimzést, angol madeira, maderia, richelien, különböző ajtórok, rece, valamint színes és monogram himzést jutányosan tanítok. Kézimunkát előnyomtatni is lehet. Zápolya-utca 21. alatt.

ZONGORA

új, használt, hangolás, javítás, szállítás
TRISKÁNÁL,
STR. SAGUNA 14 SZ.
TELEFONSZÁM 419

VICTORIA

Kertgazdasági és Magtermelő Részvénytársaság.

MAG-NAGYKERESKEDEÉS.

Magtermelői-, kísérleti-, kertészeti faiskola- szőlőoltvány telepe,

NAGYVÁRAD.

Magteresek: Bul. Reg. Ferd. 53. Központi iroda: Bul. Reg. Ferd. 46.

Virágkertészet-, faiskola- és szőlőoltványtelepe: Balassa-tér 3.

Magtermelő-telepe: Váradszőlő.

Férfi tehernemű és ágy-huzat készítése gyorsan és jutányosan elvállaltatik Nevelicsnél, Str. Regina Maria 27. (Volt Deák Ferenc-utca). 754

MINDENNEMŰ BUTORT

GYÁRI ÁRON
vásárolhat a Műasz-talosárugyár rész-vénytársaságnál

Tekintse meg a mintatermeit
Strada Gh. Baritiu
28. szám alatt.

TÜZIFÁT

aprítva vagy ölenként
legjutányosabban
házhoz szállít

Hertz és Grosz

a Hitelbank áruaktár
telepéről

CLUJ

Piața Gărci No. 3

Telefon 280.

EGY

szó mint száz:
most kell venni sors-jegyet a Siroconál a Tordai-ut. villára, mert másfél millió értékű vil-lán, mint fönyeremé-nyen kívül, van még nyeremény

SZÁZ

UTOLSÓ DIVAT

szerint nagyon
szép, elegáns és
olcsó ruhákat készít

ÁRON DÁVID

CLUJ, Calea Regele Ferdinand No. 32.

VIATA
KÖNYVNYOMDA
KÖNYVKÖTÉSZEK
CLUJ, STR. REG
MARIA 36. TEL. 4-46

MAGAS ARBAN

Rador 1082.

VESZÉK

Ü g y n ö k ö k e t d i j a z o k.

antik butorokat, perzsaszőnye-
get bármily hibás állapotban is,
régiségeket, teljes berendezést.

Hívásra vidékre is utazom.

ROSENBERG I.

Régiségkereskedő

CLUJ, STR. MEMORANDULUI (VOLT UNIO-UTCA) 25.

KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

CLUJ, PIAȚA UNIRII NO. 7.

Saját tőkéi: 48,000.000 lej.

FIÓKJAI: DÉS, DICSŐSZENTMARTON, GYULAFEHÉRVÁR.

és MAROSVÁSÁRHELY. Affiliált intézetei: Torda-Aranyos Vármegyei

Takarékpénztár R.-t. Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-t. Székelyudvar-

hely, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság Nagy-Enyed. — Áruaktárai a vasút mellett. Betéteket elfogad, váltókat leszámítol, bel- és külföldi át-utalásokat teljesít.

SAFE DEPOSIT

MINDENFÉLE BANKSZERŰ ÜGYLETET ELŐNYÖSEN VÉGEZ.

A. Eichner

Agentură și Comision

CLUJ, Calea Regele Ferdinand 90. szám.

VEZÉRKÉPVISELET: The Levant Company (Roumania) Ltd. vas, vaslemezek, horg. lemezek, fehérbádóg, angol ón, manilla.

KÉPVISELETEK: Gatehoffnungshuette-Konzern: motorok, Dieselmotorok, gőz- és gáz-gépek, stb. stb. Westbohmische Caolin und Schamottwerke. Caolin, Schamotttégla, fayencelapok, kályhák stb. Rudolf Lövi, Wien: tisztítógya-pott. Einstein & Mannaberg: Martin-kanalak és villák. — Scheerschmidt, Nachf. Benshausen: toldrászgépek.

Géphajtóköteleket

kenderből és manilából,

malomhevedereket,

transmissió hevedereket és mindenféle gazdasági köteleket és zsineget

Cosma János

gyárt és szállít

kötélgyártó Cluj, Str. G. Tamas (Galamb-u.) 14. sz.

FÜRDŐRUHÁK, SAPKÁK, CIPŐK LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN

DÉNES

KÖTÖTT ÁRUHÁZÁBAN
SZEREZHETŐK BE.

CALEA REGELE FERDINAND NO. 2.

TELEFON 591.

Utcai

elárusításra

megbízható elárusítókat bármily számban

felvesz az

UJSÁG

kiadóhivatala. Jelentkezések d. e. 8—9-ig.

JENEY IRÉN „Leonardo” fényké-pészeti műterme Cluj, Piața Unirii No. 26. — Gyermekfelvételek, nagyitások, külső felvételek, minden e szakmába vágó művészi eljárások.

Szedte a „Viața” nyomda és nyomtatott a „Concordia” körforgógépén, Cluj-Kolozsvár. Felelős kiadó: Jurieskay Barna igazgató.